

ВПЛИВ САМОСАНКЦІЙ ІНОЗЕМНИХ КОМПАНІЙ НА ЕКОНОМІКУ РФ¹

Підготовлено командою KSE Institute та членами Ради Директорів KSE; 09-15.05.2022

ЗНІМОК З БАЗИ ДАНИХ KSE

Кількість компаній, які **продовжують діяльність у Росії** (Статус KSE “залишаються”) – **580**

Кількість компаній, які **скоротили поточні операції та призупинили нові інвестиції** (статус KSE “вичікують”) – **422**

Кількість компаній, які **згорнули російські операції** (статус KSE “виходять”) – **1 017**

Станом на 13 травня, ми ідентифікували близько **2 000 компаній і організацій** і їх позицію щодо роботи на ринку РФ, близько половини з них публічні. Для ~400 публічних груп компаній ми також ідентифікували (по можливості) їх операційний бізнес в РФ (наявність контрольної частки в юридичній особі), що дало змогу підрахувати вартість інвестованого в країні капіталу (близько 113 млрд дол США), локальну виручку (на загальну суму 200 млрд дол США), а також персонал (майже 0,7 млн чоловік). **1 439 іноземних компаній з 70 країн та 55 галузей** скоротили, призупинили або припинили свою діяльність в Росії.

Як видно з таблиць нижче, **станом на 13 травня**, компанії, які оголосили про повний вихід з Росії, мали **27,2 млрд доларів річного доходу та 13,8 млрд доларів капіталу**; компанії, які призупинили свою діяльність на російському ринку, мали **річний дохід у розмірі 66,2 млрд доларів і 35,4 млрд доларів капіталу**. Лише **ТОП-10 компаній - найбільших платників податків** ~ сплачували **\$13,7 млрд податків на рік**.

Кількість іноз.компаній, що працюють/працювали на території РФ

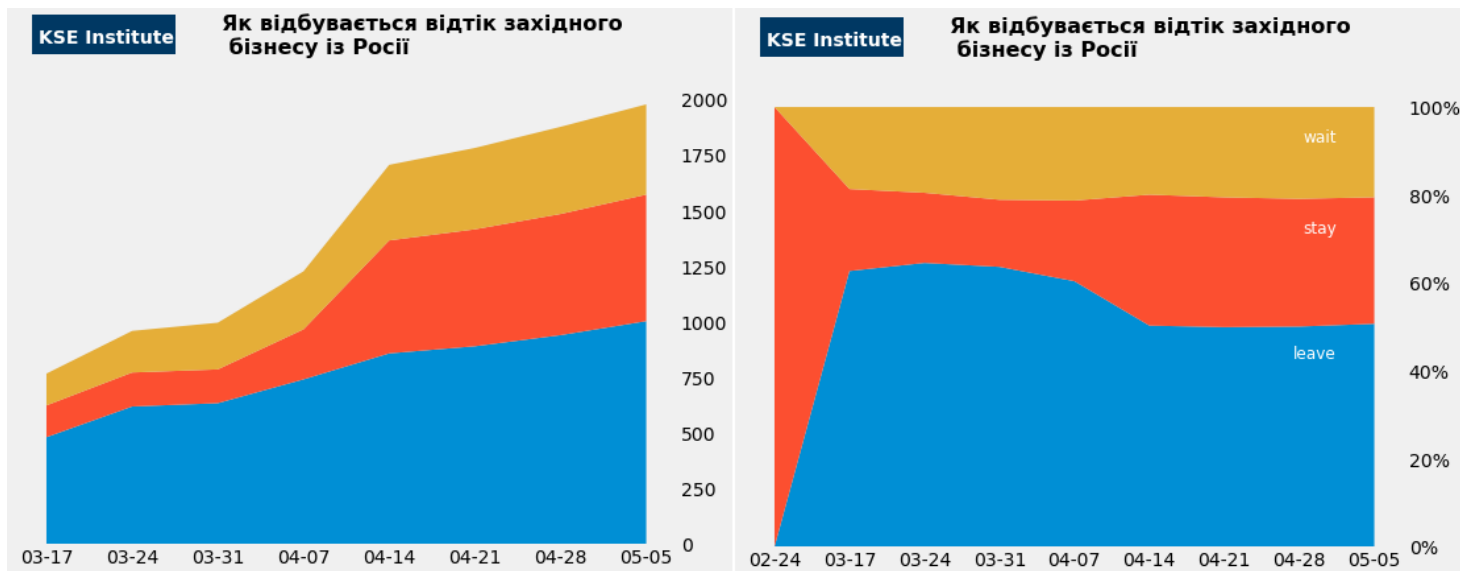
ТОП-10 країн і галузей за кількістю компаній з бази KSE

Країна штаб-квартири	Кількість компаній	Галузь	Кількість компаній
США	531	FMCG/споживчі товари	224
Германія	199	Фінанси та платежі	148
Великобританія	165	ІТ	140
Франція	127	Фарма, охорона здоров'я	117
Японія	97	Промислове обладнання	114
Китай	78	Автомобілебудування	109
Італія	78	Енергетика, нафта і газ	107
Фінляндія	73	Електроніка	96
Швейцарія	69	Їжа та напої	95
Нідерланди	68	Консалтинг, право	70

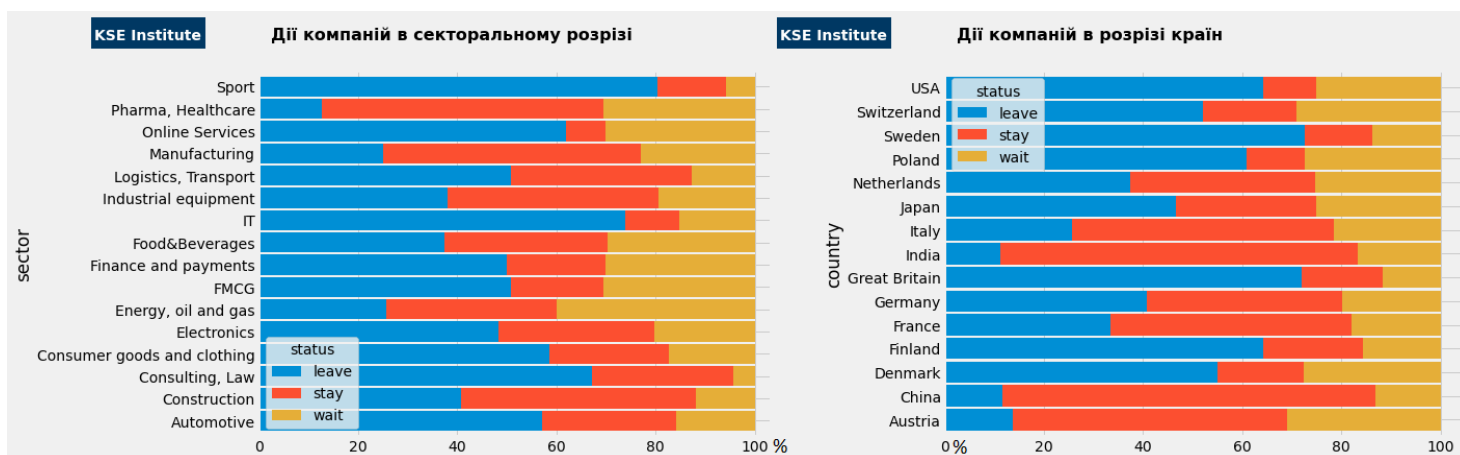
Наведена нижче таблиця базується на даних, доступних для ~400 ТОП публічних компаній, що працюють / працювали в РФ:

Статус, присвоєний KSE	Кількість персоналу	Дохід, млн дол	Капітал, млн дол
виходять , в т.ч.:	346 600	93 397	49 255
повний вихід	104 089	27 153	13 806
призупинення операцій	242 511	66 244	35 449
вичікують	155 715	64 884	41 214
залишаються	151 543	38 882	20 774
статус не визначено	13 321	3 495	1 922
Всього	667 179	200 658	113 165

¹ На початку російського вторгнення в Україну KSE Institute запустив аналітичний проект, який отримав назву “Самосанкції” (або SelfSanctions), спрямований на збір даних про іноземні компанії, які працюють на російському ринку та обмежують або припиняють свою діяльність. Для підготовки бази даних ми використали ідеї та переліки компаній МЗС, Мінекономрозвитку та Мінцифри. База даних містить багато різноманітної інформації, ми збираємо щоденну статистику щодо зміни статусу іноземних компаній, що працюють/працювали на російському ринку та обмежують чи припиняють свою діяльність. Також ми створили Telegram-бот https://t.me/exit_ru_bot для відстеження/моніторингу новин про пріоритетні іноземні компанії (охоплення 1, 2, 3 або 7 днів моніторингу) і проводимо регулярний аналіз зміни курсів акцій і капіталізації материнських груп компаній, які мають або мали бізнес в Росії..

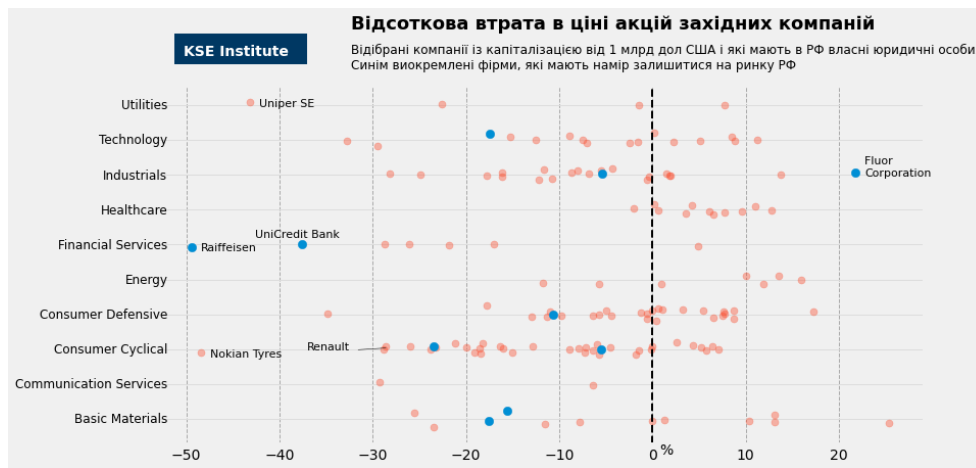
Якщо з початку російського вторгнення в Україну, відсоток компаній, які згортають операції в РФ різко зростав до середини березня, то в останній місяць співвідношення тих, хто йде чи залишається практично не змінюється. Але за цей час ми бачимо зростання частки тих, компаній, які залишаються на ринку РФ. В основному, це відбувається через розширення бази даних за рахунок т.з. “другорядних” компаній.

Дій компаній в секторальному розрізі (на підставі бази даних KSE, з не менше 50 компаній-представників на індустрію) і у розрізі країн (на підставі бази даних KSE, з не менше 40 компаній-представників на країну) наведені в графіках вище.

Вплив на ціни акцій/капіталізацію штаб-квартир компаній, які мають / мали у власності в РФ активи²

² На графіку відібрані лише публічні компанії, які мають капіталізацію від 1 млрд дол США та, за нашими даними, мають у власності в РФ активи та річну виручку від 5 млрд рублів.

ТИЖНЕВИЙ ФОКУС. БАНКІВСЬКИЙ СЕКТОР

Позиція іноземних банків розділена – залишити Росію чи ні. З 3 найбільших іноземних банків в Росії лише один повністю залишив російський ринок, а 2 розглядають продаж бізнесу, але досі це лише розмови.

Станом на 1 квітня в Росії діяв 331 банк. Домінують в банківській системі державні банки. Три найбільші з них – **Сбербанк, ВТБ, Газпромбанк** - складають 55% всіх активів.

Зі 100 найбільших банків іноземних - 26, а частка іноземного капіталу складає майже 11%. До списку 13 системно значимих банків входять з числа іноземних входять:

- **ЮніКредит Банк (UniCredit Bank),**
- **Росбанк (Societe Generale),**
- **Райффайзен Банк (Група Raiffeisen Group, RBI).**

Крім цього, до 50 найбільших входять також **Citibank, Home Credit, OTP Bank та ING Bank.**

Першими про свій вихід з ринку РФ масово заявили інвестиційні банки. З 10 по 15 березня про згорання бізнесу в Росії сказали **Goldman Sachs, J.P. Morgan, Deutsche Bank, Commerzbank та Citi.** При чому, **Deutsche Bank** змінив свою позицію за один день, коли почався вихід інвестиційних банків. Припинив діяльність в РФ і **Credit Agricole.**

Тим не менш, багато дочок іноземних банків хоч і не ведуть активного бізнесу в Росії, але обслуговують своїх міжнародних клієнтів, тому залишають свою присутність, не зважаючи на незначущість цієї присутності. **Intesa Sanpaolo, Sumitomo Mitsui Banking Corp, HSBC, ING, SEB** припинили вести новий бізнес з російськими компаніями, але не йдуть з ринку.

Звичайно ж, найбільше питань до виходу трьох іноземних банків, чиї активи найбільші. Першим з них про вихід заявив **Societe Generale**, який 11 квітня підписав угоду про продаж Росбанку Інтерросу Володимира Потаніна. Тим часом, **Райффайзен Банк та ЮніКредит Банк** все ще залишаються на ринку Росії. На початку травня RBI заявив, що оцінює всі стратегічні варіанти майбутнього **Райффайзен Банку** в РФ, включно з ретельно керованим виходом, а 11 травня прийшла інформація, що **UniCredit** проводить перемовини про продаж російської "дочки", але поки далі розмов діло не пішло.

Топ-20 найбільших банків Росії, чисті активи, млрд дол. США на 1.02.2022р.

Щодо решти іноземних банків з 50-ки найбільших, то **OTP Bank** не надає фінансування своєму банку в РФ та зменшує корпоративне кредитування, а **Home Credit** намагався продати свою російську дочку ще до початку військової агресії та зменшував активи, проте після початку війни заяв щодо свого бізнесу в Росії компанія не робила.